

18 september 2018
Auteur: Jeroen Kester

Prinsjesdag- onderzoek 2018

Samenvatting 1

Coalitiekiezers verliezen vertrouwen in kabinet

De coalitiepartijen lijken te worden afgerekend op het regeren met de VVD. Niet alleen in het land is het vertrouwen in kabinet Rutte III laag (28 procent), maar ook kiezers die in 2017 op de ChristenUnie, het CDA of D66 stemden hebben weinig vertrouwen meer in Rutte III. Als ze mogen kiezen, zou de grootste groep CU- (49 procent), CDA- (51 procent) en D66-kiezers (49 procent) zelfs liever nieuwe verkiezingen willen dan dat dit kabinet doorregeert. Dit blijkt uit het jaarlijkse Prinsjesdagonderzoek van EenVandaag, ingevuld door ruim 20.000 mensen.

Het vertrouwen van D66-kiezers in het kabinet is nu gedaald naar 47 procent (was bij start kabinet 87 procent), van CU-kiezers naar 43 procent (was 84 procent) en bij CDA-kiezers naar 34 procent (was 83 procent). Kiezers van deze drie partijen hekelen allemaal de samenwerking met de VVD (ze vinden de standpunten van hun eigen partij te weinig zichtbaar) en het besluit om de dividendbelasting af te schaffen.

Sommige kiezers van het CDA en de ChristenUnie zeggen daarnaast dat hun partij de christelijke, sociale waarden is verloren. "Als je als christen gaat voor eerlijker delen, kun je nooit met het afschaffen van de dividendbelasting meegaan. Denk eens in hoeveel bijstandsmoeders en ouderen we met die 2 miljard zeer goed hadden kunnen helpen." Kiezers van D66 zijn nog steeds boos over het afschaffen van het referendum.

Zeven op de tien VVD-kiezers (70 procent) hebben nog wel vertrouwen in het kabinet, al ligt dit ook 20 procent lager dan bij de start.

Schouten populair: 'Als een boer met gezond verstand'

Traditiegetrouw vraagt EenVandaag vlak voor Prinsjesdag welke ministers het goed en slecht doen. Carola Schouten eindigt dit jaar op de eerste plaats (52 procent vertrouwen), gevolgd door haar ChristenUnie-collega Arie Slob (50 procent vertrouwen).

Ze worden beiden gewaardeerd om hun betrokkenheid en betrouwbaarheid. Zo zegt iemand over Schouten: "Ze is betrokken, als boerendochter heeft ze verstand van haar portefeuille. Ze zegt waar het op staat, maar gebruikt geen ingewikkelde termen: als een boer met gezond verstand."

Rutte is meer premier van de multinationals dan van 'het volk'

De grootste dalers dit jaar zijn twee VVD-ministers: zo daalt premier Rutte (nu 31 procent vertrouwen, -12 procent) naar een negende plek, waar hij bij de start van het kabinet nog op de tweede plaats eindigde. Veel mensen geven aan dat ze zich niet door hem vertegenwoordigd voelen. 'Leugenaar', 'onbetrouwbaar' en 'lacht alles weg' worden veel genoemd, net als 'premier van de multinationals'. Ook het vertrouwen in minister Blok (29 procent) is met 16 procent gedaald, hij eindigt nu op de tiende plek.

Nog twee VVD-ministers zijn onderaan de lijst te vinden: Bruins en Wiebes. Bruins is voor veel mensen onzichtbaar en bij Wiebes noemen mensen vooral de gebroken beloftes in gasdossier Groningen en 'de puinhopen' die hij eerder achterliet bij de belastingdienst. Helemaal onderaan de lijst staat Van Engelshoven (D66), vooral omdat veel zeggen haar niet te kennen.

CDA-ministers stijgen het hardst

De grootste stijgers op de lijst zijn dit jaar te vinden bij het CDA: zo eindigen de ministers Grapperhaus (+24 procent vertrouwen) en Hoekstra (+22 procent vertrouwen) op een gedeelde derde plek en stijgt minister De Jonge met 22 procent naar plek 5.

Vertrouwen kabinet en Rutte

Een kwart heeft vertrouwen in het kabinet

Hoeveel vertrouwen heb je dat het kabinet Rutte III zijn werk goed doet?

Heel veel vertrouwen: 3%
Tamelijk veel vertrouwen: 24%
Niet zo veel vertrouwen: 32%
Helemaal geen vertrouwen: 40%
Weet niet / geen mening: 1%

Hoeveel vertrouwen heb je dat Mark Rutte zijn werk als premier goed doet?

Heel veel vertrouwen: 7%
Tamelijk veel vertrouwen: 24%
Niet zo veel vertrouwen: 28%
Helemaal geen vertrouwen: 40%
Weet niet / geen mening: 1%

Als je kijkt naar hoe Rutte het tot nu toe heeft gedaan als premier in het huidige kabinet, stelt hij zich dan volgens jou...?

... vooral op als een premier van alle Nederlanders: 21%
... vooral op als een leider van VVD-kiezers: 72%
Weet niet / geen mening: 7%

Maak de volgende zinnen af. Het kabinet Rutte III komt vooral op voor...

...mensen met lagere inkomens: 2%
...mensen met middeninkomens: 7%
...mensen met hogere inkomens: 75%
...vrijwel iedereen: 10%
Weet niet / geen mening: 7%

Voor mijn gevoel wordt de kloof tussen arm en rijk door Rutte III...

... kleiner: 2%
... blijft ongeveer gelijk: 20%
... groter: 76%
Weet niet / geen mening: 2%

Op Prinsjesdag reageerde premier Rutte op Radio 1 op de uitslagen van ons onderzoek. Klik op de afbeelding hieronder voor zijn reactie op de uitslagen:

Vertrouwen kabinet onder coalitiekiezers

Weinig vertrouwen coalitiekiezers in kabinet

Hoeveel vertrouwen heb je dat het Kabinet Rutte III zijn werk goed doet?

Eigen kiezers TK2017

	Alle deelnemers	VVD	CDA	D66	CU
Heel veel vertrouwen	3%	12%	2%	2%	3%
Redelijk veel vertrouwen	24%	57%	32%	44%	41%
Niet zo veel vertrouwen	32%	21%	36%	42%	36%
Helemaal geen vertrouwen	40%	8%	28%	10%	18%
Weet niet	1%	2%	3%	2%	5%

Als je in deze tijd een afweging zou moeten maken tussen dit kabinet laten doorregeren en binnen een half jaar nieuwe verkiezingen en een nieuw kabinet, waar kies je dan voor?

Eigen kiezers TK2017

	Alle deelnemers	VVD	CDA	D66	CU
Ik heb dan liever dat dit kabinet blijft zitten	31%	74%	43%	47%	48%
Ik heb dan liever verkiezingen en een	64%	24%	51%	46%	37%
Weet niet	6%	2%	6%	7%	14%

Ministers Rutte III

ChristenUnie-ministers het populairst; VVD-ministers minst populair

Hoeveel vertrouwen heb jij dat [MINISTER] zijn/haar werk als minister van [MINISTERIE] goed doet?

	Redelijk/zeer veel vertrouwen	Niet zo veel/helemaal geen vertrouwen	Weet niet / ken ik niet
Hugo de Jonge	38%	32%	30%
Kajsa Ollongren	38%	45%	17%
Carola Schouten	52%	27%	21%
Stef Blok	29%	64%	6%
Sigrid Kaag	37%	33%	31%
Ferdinand Grapperhaus	41%	47%	12%
Sander Dekker	26%	51%	23%
Ingrid van Engelshoven	21%	44%	34%
Arie Slob	50%	37%	13%
Wopke Hoekstra	42%	31%	28%
Ank Bijleveld	37%	38%	26%
Cora van Nieuwenhuizen	29%	35%	36%
Eric Wiebes	25%	62%	13%
Wouter Koolmees	28%	41%	31%
Bruno Bruins	17%	41%	42%

Samenvatting 2

Vertrouwen in D66-leider Pechtold onder eigen kiezers gekelderd

Fractieleader Alexander Pechtold van D66 is het afgelopen jaar veel vertrouwen van zijn eigen kiezers kwijtgeraakt. Dat blijkt uit een onderzoek van het EenVandaag Opiniepanel. Vorig jaar kreeg Pechtold nog vertrouwen van 92 procent van D66-kiezers, dit jaar is dat nog maar 42 procent.

EenVandaag vraagt elk jaar voor Prinsjesdag hoe kiezers hun eigen fractieleaders beoordelen. Dit jaar is het niet zozeer de nummer 1 die aandacht trekt (Baudet, krijgt 94 procent vertrouwen van zijn kiezers), maar de fractieleaders onderaan het lijstje. Naast Pechtold valt CDA-leider Buma op. Hij krijgt nu nog maar 59 procent vertrouwen (was vorig jaar 78 procent). Grootste pijnpunt bij de achterban van CDA en D66 is de samenwerking met de VVD.

'Buma moet met zijn vuist op tafel slaan'

Buma wordt gewaardeerd om zijn degelijkheid, betrouwbaarheid en de welbekende 'bumor' (Buma-humor). Maar in de samenwerking met de VVD gaat het dus mis: het CDA is veel te onzichtbaar en laat over zich heen lopen, is de kritiek. Volgens 56 procent van de CDA-kiezers zijn de standpunten onvoldoende zichtbaar in het regeringsbeleid.

En dat wordt deels ook partijleider Buma verweten 'die wel eens met zijn vuist op tafel mag slaan'. "Het CDA is een bijwagen van de VVD", zegt een CDA-kiezer. CDA'ers vinden daarnaast ook dat het sociale, christelijke gezicht van de partij is verdwenen. "Bijvoorbeeld in de kwestie 'Lili en Howick' heeft Buma een weinig christelijk standpunt ingenomen", zegt een deelnemer.

'Pechtold is zijn humorvolle scherpte kwijt'

Ook bij D66 is veel onvrede over de samenwerking met de VVD, waar onder andere het dividendbelasting uit voortgekomen is. Ook het afschaffen van het referendum zit kiezers nog dwars. Iemand zegt: "Opgeven referendum, doorgaan van de vrijstelling dividendbelasting ipv geld voor zorg, onderwijs en politie." Ook over het partijleiderschap van Pechtold is een deel van de kiezers ontevreden. "Ik vind vooral dat Pechtold is veranderd van een scherp debater in een volgzzaam hondje van het kabinet", zegt iemand.

Velen twijfelen er inmiddels aan of hun partijleider niet de houdbaarheidsdatum heeft overschreden. 35 procent zegt: hij is nu de juiste man om de partij te leiden, volgens 34 procent is hij dat niet en nog eens 31 procent 'weet het niet'. Zoals een deelnemer samenvat: "De afschaffing van het referendum, en de manier waarop - door een D66-minister! - zit me nog steeds erg dwars. Bovendien is Pechtold zijn humorvolle scherpte kwijt. Hij zou plaats moeten maken voor een nieuwe generatie."

Vertrouwen in eigen fractieleider

Vertrouwen in Pechtold en Buma daalt sterk in eigen achterban

Percentage eigen kiezers dat vertrouwen heeft in fractieleider:

1. Baudet (94%)
2. Van der Staaij (93%)
3. Klaver (92%), vorig jaar: 94%
4. Wilders (89%), vorig jaar: 95%
5. Thieme (88%)
6. Dijkhoff (83%)
7. Asscher (78%), vorig jaar: 86%
- Segers (78%), vorig jaar: 95%
9. Marijnissen (75%), bij aantreden (november): 64%
10. Krol (59%)
- Buma (59%), vorig jaar: 78%
12. Pechtold (42%), vorig jaar: 92%

D66-kiezers over Pechtold

"Alexander heeft D66 weer body gegeven. De partij heeft al jarenlang het sterkst groeiende ledenaantal."
 "Alexander Pechtold maakt een vermoeide lusteloze indruk. De geestdrift is uit zijn ogen."
 "Hij is voor mij onzichtbaar. Waar blijft de gevatte oppositieleider van weleer?"
 "Alle waardering voor zijn werk, maar nu zit de sleet er teveel in. Bovendien mikpunt door affaires"

CDA-kiezers over Buma

"Als CDA partijleider vind ik Buma geschikt, maar niet hoe hij zich opstelt in de coalitie: hij loopt teveel mee met de VVD"
 "De christelijke waarden en normen zijn grotendeels overboord gezet. De zorg voor de zwakkeren in de samenleving is helaas ver bij hen te zoeken."
 "Het CDA is een bijwagen van de VVD. Ook in de kwestie "Lili en Howick" heeft Buma een weinig christelijk standpunt ingenomen."

Eenderde D66-kiezers vindt Pechtold nog de juiste leider voor D66

Stelling: 'Op dit moment is [LEIDER] de juiste partijleider voor het [PARTIJ]'

Eigen kiezers TK2017

	VVD'ers over Rutte	CDA'ers over Buma	D66'ers Pechtold	CU'ers over Segers
Eens	75%	56%	35%	79%
Oneens	16%	23%	34%	12%
Weet niet	8%	21%	31%	10%

Vertrouwen in eigen partij

Kiezers D66 ontevreden over prestaties eigen partij;
andere coalitiekiezers blijer met eigen partij

Hoe goed of slecht vind je dat [PARTIJ] het nu doet?

Eigen kiezers TK2017

	VVD'ers over VVD	CDA'ers over CDA	D66'ers D66	CU'ers over CU
Zeer goed	11%	4%	1%	23%
Redelijk goed	58%	54%	34%	45%
Redelijk slecht	19%	25%	30%	17%
Zeer slecht	10%	11%	13%	7%
Weet niet	2%	6%	21%	8%

Oppositieleider

Jesse Klaver vaakst aangewezen als leider van oppositie

Wie is volgens jou de leider van de oppositie in de Tweede Kamer?

Lodewijk Asscher: 11%
Thierry Baudet: 8%
Jesse Klaver: 24%
Henk Krol: 0%
Tunahan: 1%
Lilian Marijnissen: 7%
Kees van der Staaij: 1%
Marianne Thieme: 1%
Geert Wilders: 11%
Weet niet / geen mening: 36%

Waarom wordt Klaver als oppositieleider gezien?

"Bijzonder intelligente, spraakzame jongeman die op een slimme wijze toch steeds weer agendapunten scoort in de Kamer."
"Hij toont het meeste initiatief, laat zich het meest horen"
"Hij verwoordt het beste wat er leeft in de samenleving en vooral hoe het kabinet regeert."
"Jesse Klaver heeft een goed verhaal. Zoekt verbinding met andere partijen en binnen de samenleving. Bijvoorbeeld door de kantine-tours."
"Het is een jonge charismatische persoonlijkheid met lef om de aanval te kiezen"
"Hij doet nieuwe voorstellen, geeft alternatieven, is inspirerend. Asscher is te routine matig en heeft de smet van het vorige kabinet."
"Klaver heeft gewoon een grotere mond dan Asscher"

* oppositieleiders zijn gerandomiseerd voorgelegd

Samenvatting 3

Weinig geloof in koopkrachtcijfers kabinet

Ruim driekwart (77 procent) gelooft niet dat hij erop vooruit gaat in 2019 ondanks de optimistische begroting van het kabinet. Slechts 17 procent vertrouwt het kabinet daar wel op. Vooral mensen met een lager inkomen zijn pessimistisch over hun persoonlijke koopkrachtplaatje van volgend jaar. Dat blijkt uit het jaarlijkse Prinsjesdagonderzoek van EenVandaag onder bijna 25.000 deelnemers van het Opiniepnl.

Het is ook deze Prinsjesdag hét speerpunt van dit kabinet: iedereen moet in zijn portemonnee voelen dat het beter gaat. Volgens de vorige week gelekte Miljoenennota gaat meer dan 96 procent van de huishoudens erop vooruit. De scepsis in het land staat daarmee in schril contrast.

Hoe kleiner de beurs, hoe minder gerust

Eenzijds blijft indexatie van pensioenen of loonsverhogingen uit, terwijl de alledaagse lasten maar blijven stijgen, zeggen veel deelnemers. ⁸De BTW-verhoging, hogere huur, de stijgende energierekening, daar kan toch geen loonsverhoging tegenop⁹, aldus een ondervraagde. En een ander: ⁸Aan de ene kant krijg je een tientje en aan de andere kant pakken ze weer vijftien euro af.⁹

Mensen met een lager inkomen zijn pessimistischer over hun koopkracht dan mensen met een grotere beurs. Zo gelooft slechts 6 procent van de mensen met een minimum inkomen het kabinet en 90 procent niet. Bij mensen met een modaal inkomen is dat beeld al anders: 14 procent van hen gelooft het kabinet (81 procent niet). De rijkste groep, mensen die meer dan twee keer modaal verdienen, is het meest optimistisch: 39 procent denkt er volgend jaar bij te krijgen.

Ook werkenden pessimistisch

Volgens de eerste cijfers uit de Miljoenennota gaan werkenden er het meest op vooruit in 2019: 1,6 procent. Toch gelooft nog geen kwart (22 procent) van de werkenden dat zij volgend jaar meer te besteden hebben. De meesten van hen (59 procent) kregen er sinds het eind van de crisis niets bij, bleek uit recent onderzoek van EenVandaag. Een deel daarvan (28 procent) moest het doen met een loonsstijging van maximaal 2 procent, wat amper corrigeert voor de stijgende inflatie. Voor het andere deel (31 procent) geldt al jaren de nullijn, waardoor zij er in de praktijk op achteruit gaan.

En voor de meeste werkenden zit een loonsstijging er, naar eigen zeggen, voorlopig nog niet in. Een meerderheid van hen (58 procent) heeft op dit moment niet gehoord of zij er iets bij zal krijgen of niet.

Koopkracht

Driekwart gelooft er volgend jaar niet op vooruit te gaan

Volgens diverse instanties gaat het beter met de Nederlandse economie. De exacte berekening worden op Prinsjesdag bekend, maar het kabinet heeft al gezegd dat vrijwel iedereen er in 2019 op financieel vooruit gaat.

Geloof je het kabinet als ze zeggen dat jij er vanaf volgend jaar financieel op vooruit gaat, of niet?

Dat geloof ik: 17%

Dat geloof ik niet: 77%

Weet niet / geen mening: 6%

Werkzaamheid

Studenten (40% gelooft het), werkenden (22%) en ondernemers/zzp'ers (25%) geloven het meest dat ze erop vooruit gaan, maar met name werkzoekenden (11%) en gepensioneerden (8% wel, 86% niet) niet. Ook ouders met thuiswonende kinderen, van hen gelooft slechts 18% dat ze er volgend jaar op vooruit gaan (77% niet).

Inkomen

Mensen met de lage inkomens geloven het kabinet beduidend minder dan mensen met hogere inkomens. Mensen met minimum inkomen bijvoorbeeld, slechts 6% gelooft het kabinet en 90% niet. 14% van de mensen met een modaal inkomen gelooft het kabinet (81% niet). En deze lijn zet door als je kijkt naar bijvoorbeeld 2x modaal (30% gelooft het kabinet, 65% niet) of meer dan 2x modaal (39% gelooft het kabinet, 54% niet). Dus hoe meer mensen verdienen, hoe meer ze het kabinet geloven er volgend jaar op vooruit te gaan.

Stemkeuze

Er is geen kiezersgroep die in meerderheid er denkt op vooruit te gaan: zelfs van de VVD-kiezers gelooft 54% het kabinet niet (39% wel). Hetzelfde bij kiezers van het coalitiepartijen CDA (15% gelooft het, 77% niet), D66 (26% wel, 67% niet) en CU (21% wel, 68% niet). Onder kiezers van 50PLUS, deels gepensioneerden, SP en PVV gelooft slechts twee procent het kabinet.

Persoonlijke economische situatie

Meerderheid merkt niets van aantrekkende economie

Uit eerder onderzoek EenVandaag:

Volgens diverse instanties, als het CBS en het CPB, gaat het goed met de Nederlandse economie.

In hoeverre merk je in jouw directe omgeving dat het wat beter gaat met de economie?

Ik merk het sterk: 6%

Ik merk het een beetje: 32%

Ik merk er niets van: 59%

Weet niet / geen mening: 3%

"Waar halen ze de moed steeds vandaan om te zeggen dat het beter gaat? Boodschappen, energie, de huren: alles wordt duurder. En ondertussen krijg ik er niks bij"

"Ik zie er niks van terug in mijn portemonnee. Het enige wat ik merk van de economische groei is dat ik vaker in de file sta"

"Alles blijft duurder worden, en anders gaan er wel belastingen of zorgverzekeringen omhoog."

Rondkomen en besteden

Helpt heeft 100 euro per maand extra nodig om te voelen dat het beter gaat

Hoeveel hebben mensen per maand nodig om te merken dat zij erop vooruit gaan en hoeveel verwachten ze er per maand op vooruit te gaan in 2019?

	Hoeveel nodig?	Hoeveel verwacht in 2019?
0 tot 25 euro	6%	50%
Tussen 25 en 50 euro	11%	8%
Tussen 50 en 75 euro	15%	3%
Tussen 75 en 100 euro	21%	2%
Tussen 100 en 125 euro	16%	1%
Tussen 125 en 150 euro	5%	0%
Tussen 150 en 175 euro	3%	0%
Tussen 175 en 200 euro	4%	0%
Meer dan 200 per maand	9%	2%
Weet niet / geen mening	11%	34%

Meesten kunnen rondkomen en tweederde vindt dat het goed gaat met de economie

Welk van de onderstaande situaties is het meest van toepassing op het maandelijkse inkomen van jouw huishouden?

Ik heb genoeg geld om rond te komen en houd veel geld over: 13%
Ik heb genoeg geld om rond te komen en houd een beetje over: 45%
Ik kan net rondkomen: 28%
Ik heb niet voldoende geld om rond te komen: 10%
Weet niet / geen opgave / andere situatie: 4%

Hoe staat de Nederlandse economie er volgens jou op dit moment voor?

Heel goed: 11%
Redelijk goed: 54%
Niet goed maar ook niet slecht: 25%
Redelijk slecht: 6%
Heel slecht: 2%
Weet niet / geen mening: 1%

Verwacht je dat de economische situatie van Nederland de komende 6 maanden beter of slechter zal worden of dat die ongeveer hetzelfde zal blijven?

Veel beter: 1%
Beter: 15%
Ongeveer hetzelfde: 64%
Slechter: 14%
Veel slechter: 3%
Weet niet / geen mening: 3%

Samenvatting 6

Troonrede 2018 krijgt een 5,9, jurk Máxima een 7,1

De Troonrede die koning Willem-Alexander vandaag op Prinsjesdag uitsprak, krijgt een krappe voldoende. 3000 leden van het EenVandaag Opiniepanel die naar de Troonrede hebben gekeken, gaven gemiddeld een 5,9.

52 procent van de deelnemers vond de Troonrede 'best goed'. Vier op tien waren niet tevreden. Afgezet tegen het vertrouwen in het kabinet dat we voorafgaand aan Prinsjesdag peilden op 28 procent, is het oordeel over de Troonrede een mooi resultaat voor het kabinet.

Kiezers PVV en Forum meest kritisch

Van de deelnemers zijn de coalitiekiezers in meerderheid positief over Troonrede (gemiddeld 70 procent), maar ook GroenLinks-kiezers vonden het in meerderheid goed (54 procent). Een panellid zei: "Positief, optimistisch, verstandig, behoedzaam beleid." En een ander panellid: "De toon en de inhoud geeft rede voor optimisme. Nu nog zien dat de regering het waarmaakt."

De PVV- en Forum-kiezers onder de pannelleden zijn het meest kritisch. Zo zegt een panellid: "Alleen maar hoera hoera-mededelingen. Nauwelijks echte toezeggingen voor de gewone burger. Rutte gebruikt de koning." En een ander panellid noemt het 'beschamend' om de koning uit te laten spreken dat de dividendbelasting wordt afgeschaft 'terwijl een zeer groot deel van de bevolking hier fel tegen is. Arme koning.'

Deze troonrede toont aan dat Willem-Alexander weet wat er speelt, zegt een derde (32 procent). Maar de grootste groep (57 procent) vindt toch dat hij dat onvoldoende uitstraalt.

Lager cijfer voor de jurk

Scoorde de jurk van koningin Máxima in 2016 nog een 7,7, dit jaar zijn de pannelleden er minder enthousiast over. Een 7,1 krijgt de jurk nu. De deelnemers vonden de kleur een beetje flets, het geheel een beetje saai en een beetje te wijd. "De kleur van de jurk was al even vaal als de troonrede en net zo flodderig. Het maakt haar truttig, ouwelijk."

Maar nog meer dan de op jurk is er kritiek op haar hoed. 'Niet praktisch', zeggen mensen, want daardoor was haar gezicht soms niet te zien: "De hoed werkte als een oogklep." "Hoe krijgt ze die hoed zo schuin op haar hoofd?", vragen deelnemers zich ook af. Verder zijn het vooral reacties als 'afschuwelijk', "het leek net een pannenkoek' en 'waarom had ze een grammfoonplaat op haar hoofd?' Maar uiteindelijk blijft het toch Maxima." "Altijd elegant", zegt iemand, "zelfs als ze een vuilniszak aan zou trekken".

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

In de aanloop naar en op Prinsjesdag 2018 zijn vier onderzoeken verstuurd naar leden van het EenVandaag Opiniepanel:

Onderzoek 1 (kabinet, ministers, koopkracht) 7-12 september, 24.969 deelnemers

Onderzoek 2 (partijen en fractieleiders): 11-15 september, 20.931 deelnemers

Onderzoek 3 (begroting): 14-18 september, 16.829 deelnemers

Onderzoek 4 (troonrede): 18 september, 3.049 deelnemers

Alle uitslagen zijn na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl of Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

